

Naročnina

za kraljevino Jugoslavijo
 mesečno 25 Din
 polletno 150 Din
 celoletno 300 Din
 za inozemstvo
 mesečno 40 Din
 polletno 240 Din
 celoletno 480 Din
 ce. ole. na v. Jug.
 slaviji 120 Din, za
 inozemstvo 140 L

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
 1. stop. peti-vrsta
 mali oglaš. po 150
 in 20, večji oglaš.
 nad 45 mm visine
 po 3 in 4 Din, v
 uredniškem delu
 vrstica po 10 Din
 2. stop. peti-vrsta
 mali oglaš. po 100
 in 15, večji oglaš.
 nad 45 mm visine
 po 3 in 4 Din, v
 uredniškem delu
 vrstica po 10 Din
 3. stop. peti-vrsta
 mali oglaš. po 50
 in 10, večji oglaš.
 nad 45 mm visine
 po 3 in 4 Din, v
 uredniškem delu
 vrstica po 10 Din

Ureanišilo je L. Kopitarjevi ulici št. 6 III
 Rokopisi se ne vračajo, nehrankirano
 pismo se ne sprejema, Ureanišilo
 telefon št. 2030, upravništvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ulici št. 6 v Celovcu
 račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
 za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
 št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Ob desetletnici čsl. ustave

Po tako izredno veličastnih brnskih proslavah tisočletnice smrti češkega kneza sv. Václava obhaja Českoslovaška letos skoraj istočasno dva pomembna jubileja. Dne 28. februarja, skoraj na predvečer osemdesetletnice prezidenta Masaryka, enega izmed največjih slovanskih sinov, slavi desetletnico svoje ustave.

Ustava je slika naroda in države. Iz ustavne listine se najjasneje vidi, ali se narod in država zavedata svojega zgodovinskega poslanstva. Ustava, ki nasprotuje zgodovinskemu poslanstvu naroda in države, je mrtvorjeno dete in neodpušljiva pregreha ustavodajalca.

Ustava je vedno plod revolucije, bodisi da je ta revolucija popolna ali samo delna, uspešna ali kompromisna. Ustava je prav za prav zadnje dejanje upora proti prejšnjim razmeram. Toda zato pa še ustava ni samo nekaj takega, kar ruši. Ustava ne našteva, kaj se ruši, ampak uvaja nov red. Toda rušenje starega reda je še komaj polovica poti. Treba mesto starega postaviti res boljši in popolnejši red. V burnih prehodnih dobah, ko ni dovolj smisla za tradicijo in nauke narodne zgodovine, se vnese v ustavo marsikaj, kar se v praktičnem življenju pokaže kot nemogoče ali škodljivo. Zato nobena ustava ne ostane taka, kakor je bila prvotno mišljena in zakonjena. Ustava se vedno prilagaja ljudem in razmeram; če pa je zgrajena na napačnih temeljih in je naperjena proti zgodovinskemu poslanstvu države, se mora stara ustava umakniti pred novo. Tako je morala pasti jugoslovanska vidovdanska ustava, v Poljski pravkar spreminjajo ustavo, v sovjetski Rusiji so je spremenili že nekajkrat, a tudi v Českoslovaški vedno bolj zmaga misel, da treba ustavo spremeniti in dopolniti.

Českoslovaška ustava je nastala leta 1920, ko so bili socialisti na vrhuncu svoje moči. Svetovna vojna ni nikjer tako omajala avtoritete kakor med Čehi. Zato je razumljiv prvi člen ustave, ki pravi, da je ljudstvo edini vir vse državne oblasti v Českoslovaški republiki.

Niso redki češki politiki, ki priznavajo, da so centralistične tendence ena izmed največjih napak čsl. ustave. Reforma v smislu pokrajinske samouprave je sicer marsikaj popravila, ni pa zadovoljila Slovakov, ki se sedaj bolj kot pred desetimi leti sklicujejo na Pittsburski dogovor, ki jim garantira avtonomijo in to tem bolj, ker ga je podpisal tudi sedanji prezident Masaryk. Centralizem je zlasti v vzhodnem delu Českoslovaške rodil mnogo nezadovoljnosti in je deloma tudi vzrok komunističnih glasov v krajih, kjer za pravi komunizem ni ugodnih tal.

Ustavodajalci so bili preveč pod vplivom ulice in socialističnih mas. Zato si niso upali pritegniti v politično življenje znanstvenikov in strokovnjakov in na ta način korigirati napačno pojmovanje enakosti in demokracije. Mnogo strokovnjakov in znanstvenikov se pač ne da vključiti v ozke okvire političnih strank. Senat bi naj bil predstavitelj teh krogov, torej nekaj strokovnjaški in gospodarski parlament, ki bi delal mostove med strankami in zastopal vedno samo državne in stanovske koristi. Sedaj pa je senat samo starejša izdaja poslanske zbornice, ki pa je manj pomemben in deloma sploh brezpomemben.

Vseh teh naštetih in podobnih napak se odgovorni čsl. politiki vedno bolj zavedajo. Po haaški konferenci se more Českoslovaška posvetiti tudi svojemu ustavnemu vprašanju. Prej pa se še mora odločiti do sedaj negotov boj med socialističnim in agrarnim blokom. Ko bo Českoslovaška izvršila 4. točko 3. člena svoje ustave, ki garantira Podkarpatski Rusiji pokrajinsko skupščino z delno zakonodajno oblastjo, tedaj bo nastalo ustavno vprašanje izredno pereče. V splošnem se je pokazalo, da je jedro čsl. ustave zdravo in da bo treba najprej graditi na tem temelju v samoupravnem smislu. -b-

Imenovanja pri železnici

Belgrad, 27. februarja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog ministra prometa ter v soglasju s predsednikom ministrskega sveta so imenovani pri direkciji državnih železnic v Ljubljani: v 5/I za referenta za ekonomski odsek strojnega oddelka inž. Friderik Weinberger, šef kurilnice Ljubljana gl. kolodvor; v 6 skupini za šefa prometne službe v Ljubljani Egon Tancig, šef prometne službe v Mariboru; za šefa prometne službe v Ptuj Alojzij Vrhovec, šef prometne službe v Ljubljani; za šefa prometne službe v Mariboru Franjo Smerdu, šef prometne službe v Ptuj; v 1b/II za šefa prometne službe v Novem mestu Alojzij Kavšek, šef prometne službe v Celju; v 2b/II za šefa prometne službe na Zidanem mostu Franc Gorše, dosedanjí šef skladišča postaje Maribor, gl. kol.; na postajo Celje za transportnega kontrolorja Marko Vranjek, uradnik komercialnega oddelka v Ljubljani.

Proračun Dravske banovine

Redni izdatki bodo znašali 130 milijonov — Razne investicije za popravilo cest in elektrifikacijo ožja

Belgrad, 27. februarja. e. Proračun dravske banovine je bil predmet posebne konference, ki se je vršila danes dopoldne v finančnem ministertvu. Konferenci so prisostvovali v imenu finančnega ministra njegov pomočnik dr. Gospodnetić, dalje ban inž. Sernee, njegov podban dr. Pirkmajer, vodja finančnega oddelka banske uprave dr. Orel in dr. Božič.

Na tej konferenci se je pregledal načrt proračuna, kakor je bil izdelan na podlagi svoječasni informacij finančnega ministra. Tekom razprave je bil proračun prilagojen najnovejšim sklepom banske konference. Ka-

kor smo že poročali, so ti sklepi zelo v prilog banovinom in je torej tudi uspeh današnje konference ugoden. Niso sicer določene končne usode posameznih proračunskih postavk naše banovine, vendar pa lahko ugotovimo, da je splošen efekt ugoden. Proračun naše banovine bo popolnoma odgovarjal potrebam našega prebivalstva.

Redni proračunski izdatki bodo znašali okoli 130. milj. dinarjev, za katere v glavnem obstaja dovoljno kritje. Velika važnost se polaga na razne investicije, na popravilo cest, na elektrifikacijo ožja itd. Za izredne izdatke so predvidene znatne vsote. Splošni izid konference je torej zadovoljiv.

Občni zbor Društva sv. Jeronima

Društvo ima letos že 72.383 članov

Zagreb, 27. februarja. a. Danes dopoldne se je vršila redna letna glavna skupščina hrvatskega katoliškega književnega društva sv. Jeronima. Ob 11 je otvoril skupščino predsednik prevzv. g. Ljudevit Knežić. Najprej je pozdravil vse prisotne in nato podal v kratkih potezih poročilo o delovanju društva v preteklih poslovnih dobi. Preteklo leto je bilo v znamenju jubilejev. Ta se je pred kratkim proslavila obletnica kronanja svetega očeta Pija XI. Pri tej priliki je društvo izdalo papežev življenjepis, ki ga je posebna delegacija izročila svetemu očetu. Papež se je nato z lastnoročnim pismom zahvalil društvu. Dalje se je letos proslavila 60. letnica društvenega ustanovitelja zagrebskega kardinala Haulike, ter je posebna društvena delegacija sodelovala pri odkritju spominske plošče v njegovi rojstni hiši v Trnavi na Čehoslovaškem. Pri tej priliki so sodelovala naša in českoslovaška vlada ter bratsko češko društvo sv. Vojtjeha. Tretji važen jubilej v pretekli poslovni dobi je bila 75. letnica zagrebskega nadškofa in njegove zlatomašniške jubilej. Pri tej priliki je društvo darovalo dr. Bauerju album slik iz društvenega življenja.

Iz glavne skupščine se je poslala pozdravna brzojavka Njegovi Svetosti papežu Piju XI. in Njeg. Vel. kralju.

Albert Thomas v Belgradu

Njegove izjave časnikarjem — Naša socialna zakonodaja je zelo napredovala — Odlučno mesto Jugoslavije glede ratifikacije socialnih konvencij

Belgrad, 27. febr. a. Danes dopoldne je prispel v Belgrad ravnatelj mednarodnega urada dela Albert Thomas s spremstvom. Na kolodvoru je bil zelo svečano sprejet. Prisotni so bili zastopnik zunanje ministarstva dr. Kumandić, minister socialne politike dr. Drinčević in mnoge druge odlične osebnosti. Albert Thomas ostane v Belgradu tri dni. Jutri dopoldne ob 10 bo sprejet v zunanjem ministertvu, ob 11 pa v socialnem ministertvu. Opoldne priredi zunanji minister njemu na čast banket v Jokej-klubu. Popoldne ob 5 si ogleda delavsko zbornico, zvečer ob 6 pa se vrši zborovanje zastopnikov delavskih zbornic iz vse države.

Na tej javni seji delavske zbornice bodo podali referate: 1. Vladimir Pijfer, tajnik delavske zbornice v Zagrebu o zakonu za zaščito delavcev. 2. Filip Uratnik, tajnik delavske zbornice v Ljubljani o delavskem zavarovanju v Jugoslaviji in 3. Bogoljub Čurič, tajnik delavske zbornice v Splitu o zakonu o inspekciji dela.

Nato bo govoril o mednarodnem delavskem vprašanju Albert Thomas, nakar se vrši ob 9 zvečer banket v prostorih belgrajke delavske zbornice, ki ga priredi socialni minister v čast visokemu gostu. Govore iz konference bo prenašal belgrajski radio.

Program Thomasovčega bivanja v Belgradu je še ta: Dne 1. marca jutraj obišče razne delavske institucije in tudi delodajalske organizacije. Ob 12 bo sprejet v avdijenci na dvoru, nakar se vrši njemu na čast na dvoru kosilo. Ob 6 zvečer bo imel javno predavanje na univerzi o desetletnem delovanju Mednarodnega urada dela. Zvečer mu priredi socialni minister v delavskem domu večerjo. Dne 2. marca se bo vršila konferenca v socialnem ministertvu. 3. marca jutraj pa odpotuje Thomas v Atene. Tam bo ostal 3 dni, nakar se zopet vrne v Belgrad ter bo ostal še nekaj

Nato je predsednik omenil, da se je te dni proslavila tudi 60. letnica društvenega tajnika preč gosp. dr. Josipa Lončarića.

Po predsednikovem govoru je podal tajnik dr. Lončarić svoje poročilo, iz katerega je razvidno, da se je v preteklem letu nanovo vpisalo 2939 dosmrtnih članov, 2882 rednih članov. Društvo je imelo 1118 poverjenikov in 72.383 članov. Koledar »Danica« je izšel v 52.000 izvodih. Zelo se širi društveni list »Obitelj i mladost«. Naša gospa Lurdskaja ima 11.200 naročnikov.

Društveni blagajnik dr. Stjepan Markulin je podal svoje poročilo, iz katerega se vidi, da je bilo v preteklem letu stroškov za tiskanje knjig 1.266.000 Din. Stroški za časopise so znašali 727.000 Din. Društvo ima za knjige dobiti še 183.000 Din, za časopise pa 218.000 dinarjev.

Po teh poročilih je društveni urednik dr. Andrić poročal o izdatkih na knjigah in časopisih v letu 1929. Pri tem je poročal, da je bilo izdanih 9 rednih društvenih knjig, knjižnica dobrih romanov je izdala 7 knjig, knjižnica za ljudske odre eno, knjižnica »Dobre dece« tudi eno.

Izdana sta bila dva letna almanaha, eno glasheno delo ter so se izdajali trije časopisi. V nakladi Društva sv. Jeronima izhaja tudi mesečnik »Hrvatska prosveta«.

vašega dopisnika, kakšne zveze ima mednarodni urad dela s posameznimi delavskimi mednarodnimi organizacijami, je odgovoril:

Mednarodni urad dela je predvsem v ozkih stikih z amsterdamsko delavsko mednarodno organizacijo, ki od vsega začetka sodeluje in podpira stremljenja ženevskega urada dela. Zelo važna je druga mednarodna delavska organizacija in sicer organizacija kršćanskega socialnega delavstva, katera sodeluje z vso vnaemo. Prvotno so sicer obstojala trenja, ker so te organizacije smatrale, da niso v posameznih zastopstvih dovolj reprezentirane. Kljub prvotni rezervi, sodelujejo sedaj vse kršćanske delavske organizacije z veliko vnaemo pri izgraditvi mednarodne delavske zakonodaje in je njihovo sodelovanje zelo dragoceno ter koristno za splošni razvoj delavskih zadev in za napredek delavske zakonodaje po vsem svetu.

Kar se tiče komunistične organizacije nima ženevski urad dela nobenih stikov z njo. Na vprašanje, kade zveze ima ženevska organizacija s fašisti, je g. Thomas odgovoril, da fašizem ni internacionalen in da radi tega nima mednarodni urad dela z njimi zvez.

Z ozirom na vesti o intenzivnem delovanju komunistov v Romuniji v poslednjem času, je g. Albert Thomas izjavil, da se o resničnosti teh vesti o Romuniji ni mogel prepričati. Smatra, da gre za posamezne slučaje, da pa o taki široko zasnovani komunistični akciji v Romuniji ni govora. Njegov utis je, da romunsko delavstvo vidi pravilno smer.

Nato je g. Albert Thomas govoril še o razmerju z Bolgarijo in poudarjal svoj utis, kako ugodno so bila sprejeta v Bolgariji pogajanja med Bolgarijo in Jugoslavijo. Tudi na tem je izrazil g. Albert Thomas svoje veliko veselje.

Končno je govoril še o carinski konferenci, ki se vrši v Ženevi, ter dejal, da bo po njegovem mišljenju prej ali slej prišlo do ustvaritve zbranih evropskih držav v tej ali oni obliki. Nato se je g. Albert Thomas prijazno poslovil od časnikarjev ter se ob pol 8 podal na večerjo.

Demisija romunskega pravosodnega ministra

Bukarešti, 27. febr. U. Danes se je vršil ministrski svet, s katerega je bil izdan komunik: Pravosodni minister Junian je večeraj podal demisijo. Ministrski svet je sklenil, da intervenira pri Junianu, naj ne vztraja pri svoji demisiji. Vzrok demisije se v komunikiji ne navaja, vendar se čuje, da so to bile notranje strankarske diference.

5 milijonov brezposelnih v Ameriki

London, 27. februarja. U. Minister za brezposelnost Thomas je izjavil, da se je v Angliji doseglo najnižje stanje brezposelnosti. Pri tem pa je pripomnil, da v Angliji radi pretiravajo. Zato za Anglijo ni posebno kritično, ker je v Angliji samo 1.500.000 brezposelnih, od katerih pa je 500.000 imelo delo še pred enim mesecem in ga bodo po enem mesecu zopet gotovo imeli. Amerika pa ima okoli 5 milj. brezposelnih, Nemčija 3. milj. in Italija 1 milj.

Proti preganjanju kristanov na Ruskem

Varšava, 27. febr. a. Skupina poslancev je v parlamentu vprašala predsednika vlade, kaj misli ukreniti v zaščito v Rusiji preganjanjih kristjanov. Odgovor vlade se pričakuje z velikim interesom.

Varšava, 27. febr. AA. »Pat« poroča, da so vse frakcije parlamenta in senata podpisale interpelacijo, ki obsoja verska preganjanja v Sovjetski Rusiji. Interpelacija stavlja na predsednika vlade vprašanje, ali je pripravljen pozvati sovjetsko vlado, da spoštuje verska prepričanja.

Budimpešta, 27. febr. AA. »MTI« poroča, da sta na današnji seji parlamenta dva poslanca vladne večine govorila pred prehodom na dnevni red o verskem preganjanju v Rusiji in da sta zahtevala od vlade, naj pozove Društvo narodov, da protestira proti temu preganjanju.

Stalin proti vsaki veri

Moskva, 27. febr. AA. Stalin je izjavil, da komunistična stranka ne more ostati ravnodušna napram verstvi. Stranka mora verstva pobijati kot nevarne predsodke. Stalin je pristavil, da obžaluje, da ni bilo moči uničiti duhovnikov brez razlike vere.

Pogreb nemškega beigradskega postanika dr. Kösterja v Blankenese pri Hamburgu. Krsto nesejo k grobu. Na levi vdova dr. Kösterja z obema sinovima.

Usoda begunca

Naš čas povabi hitro... in ime Peter Klems po Evropi ne bo našlo močnega odmeva. Vendar pa še ni tako dolgo, ko je razburjalo vso Španijo in Francijo. V maroški vojni je šlo za veliko. Zmaga Kabilov bi uničila španski upliv v severni Afriki, povzročila bi vstajo po vsem Maroku, ogrožala francosko gospodstvo, in kdo ve, če se ne bi uporazširil tudi na Alžir. Zakaj Španija in Francija se nista borili samo proti upornikom. Tajne sile so bile na delu, ljubosumnost Anglije in Amerike na francosko nadoblast, spletke Moskve. Ogromni zakladi na maročanskih tleh so bili plen, ki ga ni bilo lahko pustiti. Vojna proti Kabilom, ki so bili od začetka oboroženi samo s starimi puškami, se je nadaljevala z najmodernejšimi uničevalnimi sredstvi. Skrivni nasprotniki Francije so sicer oficijelno izjavili, da bodo nevtralni, vendar pa so na tihem dobavljali Kabilom orožje. Vsak dan bolj se je čutilo, da so Kabilo vedno boljše oboroženi. Imeli so izborne puške-repetirke, številne mitraljeze in končno tudi gorsko topništvo. In poveljnik tega topništva ni bil nihče drugi kakor Peter Klems, Abd-el-Krimov poročnik.

Se danes ne vedo pravega imena tega moža. Da je Nemec, je sam priznal. Visok, močan, ozkega, aristokratskega obraza, velikih, črnih oči, siguren v nastopu, je z vsakim gibom izdajal, da je iz boljših krogov in da je imel odlično vzgojo. L. 1921. se je vpisal v tujsko legijo, služil je pri drugem polku in častniki so kmalu zapazili njegove zmožnosti ter ga povišali v desetnika. Dne 22. avgusta 1922 je pobegnil, baje, ker ga je neki podčastnik pretepal. Francosko poveljstvo je napelo vse sile, da bi ujeli begunca. Poznali so njegove sposobnosti in se bali, da bi jih uporabljal proti Franciji. To se je tudi zgodilo.

Peter Klems je zbežal h Kabilom. V par mesecih je obvladal vsa narečja gorskih prebivalcev in bil sprejet v rod Ben-Ouriagel, čigar glavar je bil Abd-el-Krim. Klems je postal njegov prijatelj in bil celo sprejet v njegovo družino. Abd-el-Krim mu je namreč dal svojo nečakinjo za ženo in mu podelil naslov in čast »kajda«. Odslej se je Klems imenoval »El Hadj Aliman« — nemški plemenitaš.

Od tega trenutka naprej je vojna s Kabilo zavzela obseg, kakršnega ni nihče pričakoval. Klems je postal desna roka vrhovnega poveljnika Kabilov, Sida M'Ahmeda, in je v kratkem času organiziral kabilsko fronto. Poveljeval je napadalnim četam, ki so vdrle v francoske in španske črte in zalepile orožje, municijo in živila. Predvsem pa je postal poveljnik artiljerije in izvežbal te čete. Odslej so Španci in Francozi doživljali

poraz za porazom. Če ne bi pomagali Francozi, bi Kabilo takrat potisnili Špance do morja, in tudi Francozi so šele z velikansko premočjo in ogromnimi izgubami prisilili Kabilo h kapitulaciji. Abd-el-Krim in njegovi sorodniki so se udali zmagovalcem na milost in nemilost. Klems je pobegnil v gore. Ali neki Alžačan, kapetan Schmid, ki je vodil špijonažo v Maroku, je bil zagrižen sovražnik Klemsov in si je prisegel, da ga bo živega ujel. Klems je padel v zasedo in 9. februarja 1927 je prišel pred vojno sodišče v Meknesu. Obtožen je bil pobege in izdajalske službe pri sovražniku. Klems se je zagovarjal, da je pobegnil radi pretepanja in da je pri Kabilih moral opravljati vojaško službo, ker bi ga sicer obesili. Mnogo priče je izpovedalo, da je Klems ravnal z ujetniki kakor s tovariši in da se je pri vsaki priliki zavzel zanje. Sodba se je glasila: Degradacija in smrt z ustrelitvijo.

Klems je bil degradiran, ali mogočni uplivi, intervencija nemške vlade in diplomatski korak Angleške, so dosegli, da ga je predsednik francoske republike pomilostil in mu spremenil smrtno kazen v dosmrtno ječo.

In te dni se je v Alžiru vkrcal na ladjo »Martiniere«, ki prevažata jetnike v Cayenne, na takozvani hudičev otok, odkoder ni vrnitve. V neki kabilski vasi pa živi njegova žena, rastlela njegova dva sinova, sinova »Hadj Alimana«...

Boj s čikaškimi zločinci

Čikaški zločinci so si že opomogli od prvega strahu, v katerega jih je spravil oster boj, ki so ga jim napovedale oblasti, in so že zopet začeli nastopati. Te dni so vrgli bombo na poslopje družbe »Cosmos Products«. Sumijo, da so to storili tihotapci alkohola, ki so bili razjarjeni radi tega, ker trdika ni hotela razpečevati njihovega blaga. Istega dne so izvršili še več sličnih dejanj. Nekega gospoda in njegovo ženo so napadli na cesti, ko sta se peš vračala iz gledališča in ju oropali. Razen tega je prišlo na več mestih do streljanja.

Dosedaj je policija prijela 6500 oseb, ki so na slabem glasu. Kako breobzirno in energično postopa, vidimo iz tega, da je neki policist, Reynolds po imenu, v nekaj dnevih postrelil celo množico zločincev. On sam pravi, da jih je ubil 8, toda njegovi tovariši pravijo, da jih je 11. Reynolds je bil radi tega povišan. Postopanje oblasti je vendar nekoliko ustraševalo zločinski svet, zakaj število vlovov je padlo od 100 na 15 na dan.

Razvaline eksplozije v municijem skladišču pri Atenah, ker je v sled neprevidnosti nekega vojaka zletelo v zrak 500.000 ročnih granat in velike množine pehotne municije. Dvanaest vojakov je bilo ubitih, veliko pa težko ranjenih.

Mark Twain in londonski hotelir

Ob priliki nekega potovanja po Evropi, je stanoval znani ameriški humoristični pisatelj Mark Twain med drugim tudi v prvovrstnem londonskem hotelu »Cecil«. Ravnatelj hotela je svojemu odličnemu gostu opisoval vse podrobnosti svojega podjetja in veliko udobnost, ki jo bo lahko v tem hotelu užival. Na to je Mark Twain odgovoril: »Zelo lepo! Res, krasno! Toda vaš hotel se ne da primerjati z majlim hotelom, v katerem sem prenočeval ob priliki mojega bivanja v Oklahomi.«

Ravnatelj je očel, da se široko raztegnile. Hotel v Oklahomi naj bi se mogel vzporajati s »Cecilom«?

»Veste«, pripoveduje dalje Mark Twain, »že pravila hišnega reda v tem hotelu so v človeka vlila upanje, da se bo v njem počutil kakor — doma. Tako je stalo v moji sobi napisano na zidovih: »Prepovedano je uporabljati morsko travo iz žimnice za tobak.« »Za slučaj da pada v sobo dež, je cenjenim gostom na razpolago dežnik v omari.« »Potniki, ki ležejo na posteljo v čevljih, plačajo doplačilo.« »Dva udarca na vrata pomenita, da se je v hotelu izvršil umor.« »Napreča se najvljudnejše, da se ne strelja na hotelskega slugo, če ne bi takoj prišel.« — »Da, da,« pravi smejejoči se Mark Twain začudenemu hotelirju, »vprav prijazen hotel je bil to.«

Ravnatelj je stal s povešeno glavo pred svojim gostom in izraz njegovega obraza ni bil ravno duhovit.

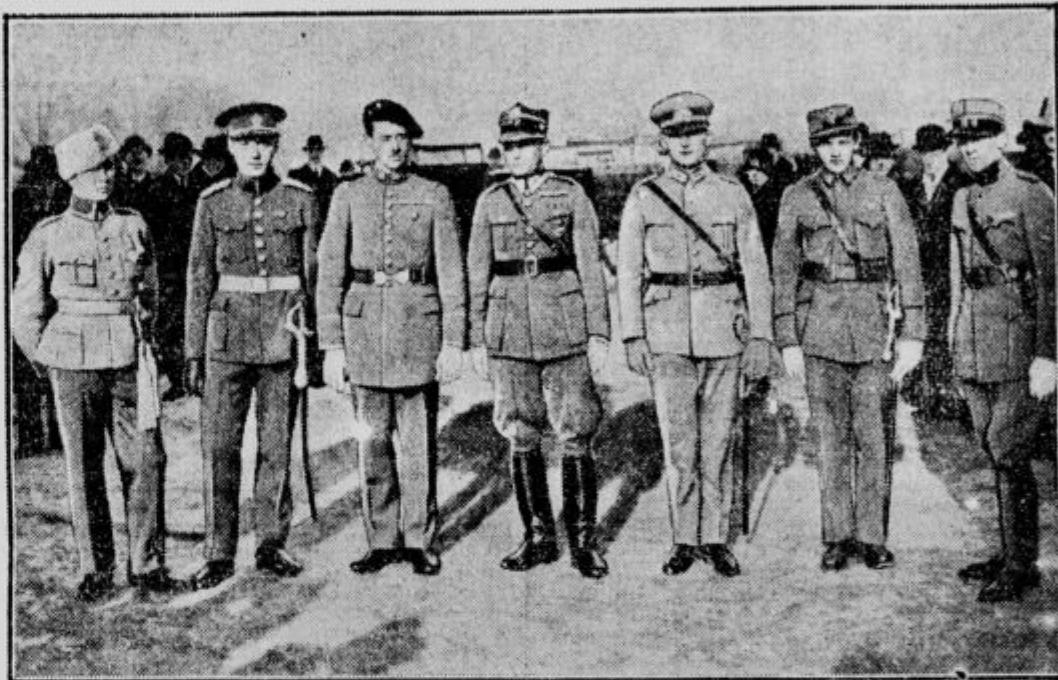
Tedaj ga Mark Twain prijateljsko potrepil po rami in mu reče: »Potolažite se, dragi prijatelj! Upam, da bo, če bom pri vas stanoval 3 tedne, tudi v vašem hotelu tako prijetno.«

Prince Peter, soprog monaške prestolonaslednice Charlotte, se je udal zahtevi svoje žene in zapustil Monaco.

Najbogatejše vseučilišče

Po statističnih podatkih je najbogatejše vseučilišče na svetu v Upsali. Ta zavod je največji posestnik na Švedskem, ker poseduje vsega skupaj 43.561 hektarjev zemlje in to v treh pokrajinah. Razen tega ima v Stokholmu in v Upsali mnogo palač in hiš. Vrednost teh posestev se ceni na pol milijarde dinarjev. Vseučilišče v Upsali je bilo ustanovljeno leta 1477. in leta 1624. mu je poklonil kralj Gustav Adolf bogata posestva. Od tedaj naprej je zavod dobival tudi od privatne strani mnogo daril.

Voditelji vojaških patrolj na mednarodnih smuških tekmah v Oslu. Zmagali so Norvežani. Na sliki od leve na desno: Finska, Češkoslovaška, Francija, Poljska, Nemčija, Norveška, Švica.

Zadnji trenotek pri et

Na Dunaju so razkrinkali in aretirali enega najbolj nevarnih mednarodnih sleparjev.

Pred nekaj dnevi je prišel na Dunaj izredno eleganten gospod in se naselil v nekem odličnem hotelu, kjer je najel več sob. Kmalu nato je obiskal znano tovarno pohištva Sembusto, ki razpošilja tudi stole na vse strani sveta. Predstavil se je kot John Mortimer in naročil za »svojo« tverdko v Indiji okrog 30 vagonov pohištva. Prav toliko je naročil pri neki drugi dunajski tverdko za električne potrebnice ter pri šefu neke dobro znane tverdke za porcelan. Naročila so se glasila na milijone šilingov in so predstavljala sijajno kupčijo. Pogodil se je samo za štiridstotno provizijo, ki bi pri tem ogromnem naročilu seveda znesla mnogo tisočev dolarjev. Naročeno blago je hotel plačati z dolarskimi čeki, ki so se glasili na prvovrstne banke v Londonu in Parizu, zase pa je zahteval za provizijo dolarske čeke, ki bi jih lahko vnovčil na Dunaju. Tovarna pohištva Sembusto se je takoj brzojavno in telefonično obrnila do svojih inozemskih trgovskih prijateljev za informacije in se obenem posvetovala z dunajskimi tverdkami, ki so tudi prejele naročila. Pričeli so sumiti in so obvestili policijo. Čez osem ur je policija dognala, da gre za mednarodnega ponarejevalca čekov Johna Ceclunda iz Slieme na Malti, ki je tudi na Angleškem in v Italiji izvršil podobne velikopote ne goljufije. Sleparja so takoj aretirali in je vse priznal.

Charlie Chaplin - brivec

V Hollywood je nedavno prišel sin angleškega ministrskega predsednika Macdonalda. Ni opazil, kako je pri vseh vzbujal pozornost s svojo brado. Pri neki svečanosti so filmski in boksarski »zvezdniki« sklenili, da ga obrijejo. Bil je velik halo. Bokserski mojster Jack Dempsey je mladega Macdonalda krepko držal za ramena, dčim ga je Charlie Chaplin svečano obril. Tako poročajo ameriški listi.

Kajenje in dedščina

Gospa Samuel Temple iz ameriškega mesta Bostona je v veliki zadregi radi oporoke svoje pokojne tete. Ta njena teta je bila velika sovražnica žensk, ki kade in je svoji nečakinji zapustila 10.000 dolarjev, toda samo pod pogojem, da ne bo nikoli kadila. Gospa Temple pa je strastna kadilka in sedaj ne ve, kaj bi storila: ali naj opusti cigarete in spravi 10.000 dolarjev, ali pa naj kadi dalje in izgubi lepo dedščino.

Smešnice

»Moja žena obiskuje sedaj tečaj za moderno kuho.«

»Čudno, moja tudi.«

»Presim Vas, kakšna zdravila pa Vi jemljete za pokvarjeni želodec?«

Kupec: »Petelina, ki ste mi ga včeraj prodali, nikakor nismo mogli jesti.«

Prodajalec: »Tega ne razumem! Skozi 15 let je dobival ta petelin na vseh razstavah prvo nagrado.«

»Aretirajte me, gospod stražnik. Mojo ženo sem udaril z burkljami po glavi.«

»Ali je mrtva?«

»Ne, — Ravno zato bi bil pa rad aretiran.«

DIŠAVE SLON

MALI OGLASI

Venska drobna vrsta ca 150 Din ali vsaka beseda 50 nar. Najmanjši oglaš. 5 in. Oglasi na devet vrtic se računajo v 1/2. Za odgovor zramo o Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Krojaški pomočnik
boljša moč, ki se razume tudi na fina dela, išče trajne namestitve. - Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Priden krojaški pomočnik« št. 2324.

Prodajalka
išče dobro službo kje na štaterskem. Zmožna vseh pisarniških del in gospodinjstva. Pisemne ponudbe na oglasni oddenek »Slovenca« pod »Štatersko« št. 2377.

Kot uradnik
ali skladiščnik iščem stalno službo pri solidnem podjetju. Reference na razpolago. Ceni, ponudbe na upravo pod »Vesten« št. 2365.

Službo določa

Mizarski vajenec
se sprejme. Pollak Jurij, strojno mizarstvo, Kranj.

Pisarniška moč
dobra, se sprejme. Nastop takoj. Naslov pri upravi pod št. 2376.

Šteparica
za gornje dele, poštena, katera bi tudi znala kuhati, se sprejme za takoj. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2331.

Polirja
iščemo za visokogradnjo, osobito za železobetone. Reflektiramo samo na samostalno in prvotno moč. - Ponudbe na adresu »Progres« - Sarajevo.

Sprejem deklico
13 do 16 let, pošteno in marljivo za lažja hišna opravila. - L. Nouschak, Bosan. Dubica.

Pouk

Šoferska šola
I. oblast konc., Čamernek, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). - Tel. 2236 Pouk in praktične vožnje

Objave

Oklic!
Podpisani izjavljam v vednost vsem, da ni v mojem mizarskem podjetju nobenega družabništva, ker vodim isto sam na svoje ime. Proti vsakomur, ki bi raznašal te vesti ali, ki bi si celo dovolil jemati kakršnokoli blago na moj račun, bom postopal sodnijsko. Ivan Petrovič, splošno mizarstvo, Kranj.

Stanovanja

Sostanovalko
(gospodično) sprejemem. - Naslov v upravi št. 2295.

Kabinet
z električ. osvetljenjem, poraba glasovirja, hrana v hiši, oddam 1. marca boljšemu dijaku oziroma dijakinji. - Maribor, Wilsonova 20.

Prijazno sobo
blizu sv. Petra, oddam takoj. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2399.

Vnajem

Osebn. pravico
za gostilno in kavarno oddam takoj. Ponudbe pod Jelinek, poštno ležeče, Kamnik.

Radio

Radio aparat
Hartley 4 cevni napredaj. Naslov v upravi pod št. 2379.

Glasba

Piano
črn, dobro ohranjen, ceno napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2242.

Posredstva

Posredstva - kmetska
in graščinska, gostilne in trgovine proda Zagorski, Maribor, Tatenbahova 19.

Pekarije, usnjarno
žage, mlino proda Zagorski, Maribor, Tatenbahova ulica 19.

Vilo
moderno, v Mariboru — proda za 230.000 Din Zagorski, Maribor, Tatenbahova ul. 19.

Kupimo

20% bone
plača najboljši Uran Franc, Dunajska cesta 46. Telefon 2820.

Oglje in trame
vsako količino — kupuje stalno trdka Škrbec & Bartol, Ljubljana Miklošičeva cesta 6.

20% kronske bone
kupi najkvalitetnejše po dnevnici ceni Prometna bančna družba Maribor, Cankarjeva 14.

20% bone

kupi in plačuje najbolje Franc Reiser, trgovec - Kopitarjeva ulica 1 (pri mesarskem mostu).

Kupi ali zamenja se
proti 4 sedežnemu Peugeot-avto dober tovorni avto 2-3 tonski. Naslov v upravi pod št. 2402.

20% kronske bone
kupujem. - Franc Slamič, mesarija - Gosposvetska cesta 6, Ljubljana.

Naravnega ledu
za takojšnjo dobavo — iščemo na vagon. - Ponudbe naj se pošljejo na upravo »Slovenca« pod šifro »Prirodni led 2389.«

Prodamo

Priložnostni nakup!
Zaradi nabave avtomobila prodam skoraj novo motorno kolo znamke B. M. W. 750 ccm O. H. V. z »Touring« prikolico, zadnji model. - Valter Stuzzi, Kamnik.

Moško kolo
napredaj. Vprašati: Junger, Maribor, Prečna 4.

Mlinsko opravilo
kompl., za 3 pare kamnov in stroj za čiščenje zdroba v dobrem stanju, ugodno proda Anton Drnovšek, Šklendrovec, Zagorje.

Puhasto perje
ke po 130 Din in čist beli po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo goske ke po 38 Din razpošilham rub ke po 300 Din — L. Brozović Zagreb Ilica 82 Kemična čistilna perna

Pisalna miza
pripravna za dijaka - se prodaja. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2395.

Obrt

Emailirane tablice
za občine, ulice, poklice, hiš. številke, pasje znamke itd. - ORIGINALNE LUTZOVE PEČI

Železostrožarska dela,
izdelovanje strojev in aparatov montaže, avtoenično varjenje, prevzema delavnica

ING. GUZELJ
LJUBLJANA VII, Sv. Jerneja cesta št. 5. Tel. št. 3252.

Širite »Slovenca«!

Dežne plašče

za dame in gospode, perline za dečke in odrasle tople podloge k dežnim plaščem itd. kupite najbolje v specialni trgovini Jančigaj, Tavčarjeva (Sodna) 1 naspr. ti karvarne »Evropa«.

Lenene ropine

in druga krmila nabavljamo v A VOJK LJUBLJANA Resljeva cesta 21

veletrgovina žita in moka

Vino

zajamčeno pristno: Blatina, Burgundec, Ružica, Rizling in Muškati silvanec se toči v gostilni T. Mencinger, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 43.

Vezenje

nevestinih oprem, zaves, pregrinjali, najceneje in najfinije Matek & Miček, Ljubljana, poleg hotela Štrukelj. — Entlanje azuriranje, predtiskanje takoj.

Pozor, Bežigracij!

Pristna dalmatinska vina po 10 Din, pristni eviček po 14 Din, štaterska vina po 16 Din v Zalokarjevem vinotoku. Se priporoča Birsu.

Najfinišo banatsko pšenično moko

in vsakovrstne druge mlevske izdelke nudijo najceneje Fran Pogacnik, Ljubljana, Dunajska c. 35.

Ni Vam treba mazati obleke, odkar si cen nabavite dobro delavno monturo;

evo Vam izbire:

Obleka za delavce, motorne vozače, mehanike itd., iz višnjevega gradla Din 75 — ista iz težjega boljšega višnjevega gradla Din 130 — ista iz sivke ali rumenega gradla Din 170 — ista iz impregniranega kepra v sivi, rumeni ali zelenkasti barvi Din 240 — in ostala izbira delavnih oblek za vse poklice. Odpošljite se po poštne povzetke. — Pri naročilu naj se navede številka. Dober nakup Vam zagotavlja naša garancija: Zamenjamo blago ali vrnemo denar.

Kastner i Oher, Zagreb

Kot najboljšo masažno in domače zdravilno sredstvo proti revmatičnim bolečinam

že pol stoletja priznana

levja Mentol-droženka

irancosko žganje

Dobiva se v originalnih plombiranih steklenicah v pristi prevojni kakovosti v vseh drogerijah in trgovinah z mešanim blagom

Naročajte »Slovenca«!

LIPSKI GRADBENI SEJEM

v okvirju Lipskega tehničnega sejma, že 12 let mesto sestanka strokovnega sveta

Prilika za nakup in prodajo gradbenega materala, — gradbeni stroji, — stroji za obdelavo lesa, — stroji za gradbo cest

Vsi stroji bodo v obratu

Strokovno poučna predavanja o napredku stavbarstva

Način gradnje in gradbeni material

traja od 2.-12. marca

Pojasnila dobite pri zastopstvu

Stegu, Ljubljana

Gledališka ul. 8 — Telefon 2925

Mag. št. 7736/30.

Razpis

Mestna občina ljubljanska razpisuje oddajo

zidarskih in težaških del

pri zgradbi hladilnice za slanino v mestni klavnici. - Pravilno sestavljene in kolkovane ponudbe s 100 Din kolkom je oddati v zapečatenem ovoju v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored št. 2, II. nadst., do

12. marca 1930 do 11 dopoldne.

Vse podatke in pripomočke daje mestni gradbeni urad med uradnimi urami.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 25. februarja 1930.

20% kronske bone

kupi v okvirju svoje potrebe po dnevni ceni — ali ne pod 62% Pučka štediona, Osijek.

Rok je kratek, kdor prej pošlje, bo prodal Požurite se!

Razglas o ofertalni licitaciji

Mestna občina Brežice razpisuje na podlagi členov 86. do 104. zakona o državnem računovodstvu javno ofertalno licitacijo za zgradbo uradnega poslopja v Brežicah.

Ponudbe opremljene s kolekom za 100 Din se morajo izročiti v zapečatenem ovitku z oznako »Ponudba za gradnjo uradnega poslopja v Brežicah« do 28. marca 1930 do 10 dopoldne v občinski pisarni v Brežicah.

Kavcija v višini 5% ponujene vsote se mora založiti v gotovini ali vrednostnih papirjih pri mestni hranilnici v Brežicah najkasneje do 10 dopoldne istega dne.

Mestna občina si pridrži pravico oddati delo ne glede na višino ponujene vsote ter brez navedb razlogov.

V svoji redni seji z dne 24. februarja 1930 je občina Brežice sklenila nagraditi dve najnižji ponudbi za celotno delo z nagradami po 8000 Din in 4000 Din. Tvrdba, kateri se delo poveri, ne pride v poštev za nagrado.

Natančni pogoji, obrazci, stroškovnik in načrti se dobe med uradnimi urami pri občinskem uradu v Brežicah za ceno 300 Din.

MESTNO ŽUPANSTVO BREŽICE, dne 24. februarja 1930.

Župan: Supan I. r.

Pierre L' Ermitte:

Žena z odprtimi očmi

Zdaj se ne ustavlja več... uda se. Negotovost ga ubija... Želja, da zopet vidi hišo... da izve svojo usodo... da sreča morebiti Rolando, postaja vsak hip močnejša, ne trpi odpora... Njegova volja je postala v omami bolesti goreč snop slame. Toliko slabše!... Naj bo kakor hoče!...

In Filbert je že zopet v ozki ulici... Tam-le, za slab streljaj, stoji hiša... njih dom!...

Vsa okna v pritličju so slovesno razsvetljena... Filbert zapazi zelena vrata ograje, na novo prepleškana... in močne posrebrene kljuke, ki jih krasi... Celó neko senco razloči... sence, ki se pojavljajo za snežnobeli zavesami...

Bliže... zmerom bliže prihaja... Zdaj stoji tik pred vrati.

Vse je zapiščeno, tiho... skrivnostno...

Filbert ne čuje ničesar drugega razen utripanja svojega srca, ki mu v prsih klenka izgubljeno pesem ljubezni in bojazni...

Mahoma presene tišino pasji laježe... tam-le, tik njega na hodniku. Faraud je zavohal gosta in oznanja po svoji stari navadi novico nebu in zemlji.

Rolanda je morala biti tisti hip v predsobi, kajti komaj trenutek za tem je odprla duri in stopila na prosto, vsa bela, kakor prikazen:

»Ah, ti si... vzklikne, ko ugleda Filberta, ki je obstal kakor ukopan na svojem mestu, nepremičen od prevelikega razburjenja.

»Da... jaz sem...«

»Ti si...?« je ponavljala Rolanda mehko...

»Ti si...?«

In gleda ga s presrečnimi očmi... z očmi polnimi svetlobe, v katerih je Filbertu odprto pismo... vse čustvo, po katerem je koprnelo njegovo srce.

Nekaj hipov sta obstala na mestu oba trepetajoča in sta se gledala iz lica v lice...

»Pridi noter...!« je nenadoma vzkliknila Rolanda ter izprožila proti njegovim svoje roke...

»Ali je res...?« je šepetal Filbert v salonu, kamor ga je bila posadila teta Cecilija... Salon je bil natrpan s kovčki, z oblekami, vse v neredu ob povratku s potovanja... »Je-li res?... Ali se mi sanja?... Ali sem zares v »Zavetju?... Vi ste tukaj...? In povabili ste me, naj vstopim...?«

»Nič se Vam ne sanja, Filbert. Zares ste v »Zavetju... pri nas... pri nas doma!«

Teta Cecilija ga prime za roko... gleda ga z nepopisnim izrazom obžalovanja in sočuvstvovanja:

»Ubogi moj Filbert... grešila sem zoper Boga in zoper Vas!... Dolgo, predolgo sem se obotavljala... Rovarila sem proti Vam...«

Filbert ji rahlo brani...

»...Dal... Rovarila sem proti Vam. Tem bolj utemeljeno pa je moje današnje čustvo in tem bolj častno za Vas... Izbršimo vse, kar je med tem bilo... Prišli ste gotovo prosit za Rolandino roko, kajne?«

»Oh, ura ni primerna... Saj ste komaj prišli s potovanja... Videl sem se nespodobno... tako ne gre... Ampak sem ves iz sebe!... Ne morem več živeti... Ne prenesem več negotovosti!...«

»Zdaj Vam bo gotovost plačilo... Kar se mene osebno tiče, Vam rečem slovesno: da. Kar se pa tiče Rolande... zmenite se še danes z njo... Kar takoj!...«

Teta Cecilija se je zravnala visoko in jima je odprla vrtna vrata...

To vse je bilo storjeno tako bliskoma, tako nepričakovano, da sta se mlada dva obotavljala...

»Pojdita, otroka moja, moja ljuba otroka... Bog hoče, da tako bodi!...«

V mračni svetlobi neba... v tistem kotu na vrtu, kjer je stalo figovo drevo iztezalo svoje posrebrene roke v noč... prav na tistem mestu, kjer je lepi Roger Maude izgubil svojo bitko... sredi med rožami in prelestnimi dišavami... pod visokimi zvezdami... je Filbert, trepetajoč kakor jesenski list, v prvo v svojem življenju iz ljubezni poljubil na čelo dekle.

In to dekle je bila Rolanda You... Rolanda njegova vroče ljubljena... Rolanda, za katero je Filbert očeval čisto svojo mladost...

Dolgo je držal v svojih dlaneh njene drobne ročice...

Dolgo se je vtpljal v njene modre oči, obokane s črnimi obrvmi...

Nato je začel tiho, tiho, svojo pesem tolažilno, svojo srčno pesem:

O Magali, me tant amada...

Rolanda je naslonila svojo plavalaso glavico na njegovo ramo in poslušala... poslušala g'as... topli glas, ki je prihajal iz dna.

In iz njenega srca se je dvignil slavonspev, zahvalna pesem Njemu, čigar najvišje ime je »Lju bezen«.

»Bog je dober, Filbert... Imel je usmiljenje z nama... »ubogima«...«

»Da... Bog je dober...« je ponovil Filbert in zaprl oči... »neskončno dober!... in prej ali slej posuši sleherni solzo...«

Konec.